



КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 18.7.2007
COM(2007)426 окончателен

2007/0149 (CNS)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно подписването на Споразумение между Европейската общност и Република Черна гора за улесняване на издаването на визи за краткосрочно пребиваване

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно сключването на Споразумение между Европейската общност и Република Черна гора за улесняване на издаването на визи за краткосрочно пребиваване

(представени от Комисията)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПОЛИТИЧЕСКО И ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

Значението на диалога относно визовите проблеми за Република Черна гора, както и за останалите страни от Западните Балкани, бе потвърдено отново в заключенията от срещата на върха ЕС – Западни Балкани, състояла се в Солун на 21 юни 2003 г., по време на която бяха утвърдени също и европейските перспективи на страните от Западните Балкани. Що се отнася до визовите проблеми, в „Програмата от Солун” бе потвърдено, че перспективата за либерализация на визовия режим за страните от Западните Балкани е дългосрочна цел, свързана с напредъка на въпросните страни в изпълнение на основните реформи в области като укрепване на правовата държава, борбата с организираната престъпност, корупцията и незаконната миграция, както и със засилването на административния им капацитет в областта на граничния контрол и сигурността на документите.

С оглед на европейската перспектива на страната властите на Република Черна гора насочиха своя интерес върху възможността да постигнат улесняване на процедурите за издаване на визи за краткосрочно пребиваване за своите граждани като непосредствена, преходна стъпка към премахване на задължителните визи, което остава средносрочна перспектива.

За Европейската общност споразуменията за улесняване на издаването на визи представляват нов инструмент в рамките на европейската политика за издаване на визи за краткосрочно пребиваване: в **Програмата от Хага** Съветът и Комисията се приканват да проучат, с оглед разработването на общ подход, „дали в контекста на политиката за реадмисия на ЕО би било уместно да се улесни за всеки отделен случай издаването на визи за краткосрочно пребиваване на граждани на трети държави, когато е възможно и на базата на реципрочност, като част от действително партньорство във външните отношения, включително по въпросите, свързани с миграцията“. ЕС разработи и използва за пръв път този инструмент в отношенията си с Руската федерация и с Украйна.

През декември 2005 г. на ниво Комитет на постоянните представители на държавите-членки (Корепер) държавите-членки се споразумяха за общ подход при разработване на политиката на ЕС за улесняване на издаването на визи и определиха най-важните елементи, които трябва да се вземат предвид при вземане на решение за започване на преговори с трети държави за улесняване на издаването на визи.

В резултат на правомощието, предоставено от Съвета на Комисията на 13 ноември 2006 г., преговорите с Република Черна гора за улесняване на издаването на визи за краткосрочно пребиваване бяха започнати в Брюксел на 15 декември 2006 г., успоредно с продължаването на преговорите за споразумение за реадмисия. Два последващи кръга на преговори бяха проведени на 6 февруари 2007 г. и на 11 април 2007 г. в Брюксел, успоредно с преговори за споразумение за реадмисия ЕО-Република Черна гора. Освен това официалните преговори понякога бяха подготвяни чрез неформални експертни срещи.

На последния официален кръг преговори на 11 април 2007 г. окончателните текстове на споразуменията за улесняване на издаването на визи и за реадмисия бяха парафирани на техническо ниво. На политическо ниво на 13 април 2007 г. в Загреб се състоя церемония по случай парафирането.

Европейската комисия вече договори споразумение за визови облекчения с две трети държави (Руската федерация и Украйна). Опитът, придобит при предишни преговори, бе полезен за преговорите с Република Черна гора.

Държавите-членки бяха редовно информирани и консултирани на всички етапи от преговорите в рамките на съответните работни групи и комитети към Съвета.

От страна на Общността правното основание за споразумението е член 62, параграф 2, буква б) от Договора за Европейската общност (ДЕО) във връзка с член 300 от него.

Приложените предложения представляват правните инструменти за подписване и сключване на споразумението. Съветът ще реши с квалифицирано мнозинство. Ще трябва да се проведе официална консултация с Европейския парламент относно сключването на споразумението в съответствие с член 300, параграф 3 от Договора за ЕО.

Предложеното решение, отнасящо се до сключването на споразумението, определя необходимите вътрешни разпоредби за практическото прилагане на споразумението. По-специално в него се посочва, че Европейската комисия, подпомагана от експерти от държавите-членки, представлява Общността в рамките на Съвместния комитет, създаден с член 12 от споразумението.

Съгласно член 12, параграф 4 Съвместният комитет може да приеме свои собствени процедурни правила. Позицията на Общността в това отношение се определя от Комисията, която се консултира със специален комитет, чиито членове се посочват от Съвета.

Гражданите на ЕС¹ са освободени от задължението да притежават визи за Република Черна гора. Във връзка с това проектоспоразумението за визови облекчения посочва в член 1, параграф 2, че ако Република Черна гора въведе отново изискване за визи за гражданите на ЕС, същите облекчения, предоставени съгласно споразумението на гражданите на Република Черна гора, ще се прилагат автоматично на основата на реципрочност към гражданите на ЕС.

2. РЕЗУЛТАТ ОТ ПРЕГОВОРИТЕ

Комисията счита, че целите, определени от Съвета в неговите указания за водене на преговори, са постигнати и че проектоспоразумението за облекчаване на визовия режим е приемливо за Общността.

¹ Република Черна гора обяви своето намерение да освободи с едностранно решение румънските граждани от задължителни визи. Към споразумението е приложена декларация на Общността, свързваща ратифицирането на Споразумението за визови облекчения с приемането на решението за освобождаване на румънските граждани от задължителни визи за Република Черна гора.

Окончателното му съдържание може да бъде обобщено както следва:

- по принцип за всички кандидати за визи решението за издаване или неиздаване на виза ще трябва да бъде взето в срок от 10 календарни дни. Този срок може да бъде продължен до 30 календарни дни, когато е необходимо по-внимателно проучване. При спешни случаи срокът за вземане на решение може да бъде съкратен до три работни дни или по-малко;
- таксата за обработка на заявленията за виза на граждани на Черна гора е в размер на 35 EUR. Тази такса ще се прилага за всички черногорски кандидати за виза и се отнася както за еднократните, така и за многократните визи. Освен това някои категории лица са освободени изцяло от таксата за виза: близки роднини, длъжностни лица, участващи в правителствени дейности, студенти, хора с увреждания, съдии, журналисти, представители на религиозни общности, представители на гражданското общество, лица, упражняващи свободни професии, членове на персонала на влакове, пенсионери, деца на възраст под 6 г., хуманитарни случаи и лица, участващи в програми за културен и образователен обмен и в спортни или културни мероприятия;
- документите, които трябва да бъдат представени във връзка с целта на пътуване, бяха опростени за някои категории лица: близки роднини, бизнесмени, членове на официални делегации, студенти, участници в научни, културни и спортни мероприятия, журналисти, лица, чиято цел е присъствие на военни и граждански погребения, представители на религиозни общности, представители на гражданското общество, лица, упражняващи свободни професии, шофьори, извършващи международни транспортни услуги на товари и пътници, съдии и лица на посещение по медицински причини. За тези категории лица с цел обосновка на целта на пътуване могат да бъдат изискани само документите, изредени в споразумението. Не се изисква друга обосновка, покана или потвърждаване, предвидени от законодателството на държавите-членки;
- съществуват и опростени критерии за издаване на многократни визи за следните категории лица:
 - а) за членовете на националното правителство и парламент, на Конституционния и на Върховния съд, председателя на Апелативния съд, председателя на Административния съд, постоянни членове на официални делегации и съпрузи и деца, посещаващи граждани на Република Черна гора, които пребивават законно в държавите-членки: виза със срок на валидност до пет години (или по-кратък, ограничен до срока на валидност на техния мандат или на разрешението за законно пребиваване);
 - б) участници в програми за научен, културен, официален обмен и спортни мероприятия, журналисти, бизнесмени, представители на религиозни общности, представители на гражданското общество, лица, упражняващи свободни професии, съдии, професионални шофьори и персонал на влакове, студенти и лица на посещение по медицински причини, при условие че през последните две години са използвали добросъвестно едногодишни многократни визи и причините за искане на многократна виза все още са

валидни: издават се визи със срок на валидност минимум 2 години и максимум 5 години;

- гражданите на Република Черна гора, които са притежатели на валидни дипломатически паспорти, са освободени от изискването за виза за краткосрочно пребиваване;
- за граждани на Република Черна гора, които са притежатели на валидни служебни паспорти, двустранните споразумения, подписани преди 1 януари 2007 г., продължават да се прилагат за срок от 5 години. В декларация, приложена към споразумението, се предвижда да се оценява системата за служебни паспорти, минимум 4 години след като споразумението влезе в сила;
- бе одобрен протокол, посочващ, че държавите-членки, които все още не прилагат изцяло достиженията на правото от Шенген, може да признаят едностранно шенгенските визи и разрешенията за пребиваване, издадени на черногорски граждани с цел преминаване през тяхна територия в съответствие с Решение № 895/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г.². Добавено е позоваване на бъдещото изменение на Решение (ЕО) 895/2006 с цел да бъдат включени България и Румъния;
- към споразумението е приложена декларация на Европейската комисия относно достъпа на кандидатите за виза до информация и хармонизирането на процедурите за информиране относно издаването на визи за краткосрочно пребиваване;
- в отговор на конкретни искания, изразени от Република Черна гора, към споразумението са приложени декларации на Европейската общност за улесняване на членовете на семействата (необхванати от правно задължителните разпоредби на настоящото споразумение), за добросъвестните кандидати и за моряци.

Обичайните шенгенски правила или националното законодателство продължават да се прилагат по отношение на всички проблеми, които не са обхванати от разпоредбите на това споразумение като отказ за издаване на виза, признаване на пътнически документи, доказателство за достатъчни средства за издръжка, възможност в случай на съмнения в отделни случаи кандидатите да се канят лично на интервю, но също така вече съществуващите гъвкави решения за добросъвестни пътници.

Особените случаи на Дания, Обединеното кралство и Ирландия са отразени в преамбюла и в две съвместни декларации, приложени към споразумението. Присъединяването на Норвегия и Исландия към процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген е отразено по същия начин в съвместна декларация към споразумението.

Поради това, че двете споразумения, това за улесняване на издаването на визи и това за реадмисия, са свързани, двете споразумения следва да бъдат подписани и да влязат в сила едновременно.

² ОВ L 167, 20.6.2006 г., стр. 1

3. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

С оглед на горепосочените резултати Комисията предлага Съветът:

- да реши споразумението да бъде подписано от името на Общността и да упълномощи председателя на Съвета да назначи лицето(лицата), което(които) е(са) надлежно упълномощено(ни) да подписва(т) от името на Общността;
- да одобри, след консултация с Европейския парламент, приложеното споразумение между Европейската общност и Република Черна гора за улесняване на издаването на визи за краткосрочно пребиваване.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно подписването на Споразумение между Европейската общност и Република Черна гора за улесняване на издаването на визи за краткосрочно пребиваване

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 62, параграф 2, буква б), (i) и (ii) от него, във връзка с първото изречение на първата алинея от член 300, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на Комисията³,

като има предвид, че:

- (1) С решението си от 13 ноември 2006 г. Съветът упълномощи Комисията да води преговори за постигане на споразумение между Европейската общност и Република Черна гора за улесняване на издаването на визи за краткосрочно пребиваване.
- (2) Преговорите за изготвяне на споразумението бяха започнати на 15 декември 2006 г. и приключиха на 11 април 2007 г.
- (3) При условие че е възможно сключването му на по-късна дата, споразумението, парафирано на техническо ниво в Брюксел на 11 април и на политическо ниво в Загреб на 13 април 2007 г., следва да бъде подписано на.....
- (4) В съответствие с Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия и Протокола относно интегрирането на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз Обединеното кралство и Ирландия не участват в приемането на това решение и следователно не са обвързани с него и не го прилагат.
- (5) В съответствие с Протокола за позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност, Дания не участва в приемането на настоящото решение и следователно не е обвързана с него и не го прилага.

³ ОВ С, стр. .

РЕШИ:

Член единствен

При условие че е възможно сключването му на по-късна дата, с настоящото се упълномощава председателят на Съвета да определи лице(лица), упълномощено(ни) да подпише(шат) от името на Европейската общност споразумението между Европейската общност и Република Черна гора за улесняване на издаването на визи за краткосрочно пребиваване и свързаните с него документи, състоящи се от текст на споразумението, протокол и декларации.

Съставено в Брюксел,

*За Съвета:
Председател*

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**относно сключването на Споразумение между Европейската общност и Република
Черна гора за улесняване на издаването на визи за краткосрочно пребиваване**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 62, параграф 2, буква б), (i) и (ii) от него, във връзка с първото изречение на първата алинея от член 300, параграф 2 от него и първата алинея от член 300, параграф 3 от него,

като взе предвид предложението на Комисията⁴,

като взе предвид становището на Европейския парламент⁵,

като има предвид, че:

- (1) Комисията договори от името на Европейската общност споразумение с Република Черна гора за улесняване на издаването на визи за краткосрочно пребиваване;
- (2) При условие че е възможно сключването му на по-късна дата, настоящото споразумение бе подписано от името на Европейската общност на2007 г. съгласно Решение/...../ЕО на Съвета от [.....]
- (3) Това споразумение следва да бъде одобрено.
- (4) Със споразумението се създава Съвместен комитет за управление на споразумението, който може да приема свой процедурен правилник. В този случай е уместно да се предвиди опростена процедура за определяне на позицията на Общността.
- (5) В съответствие с Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия и Протокола относно интегрирането на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз Обединеното кралство и Ирландия не участват в приемането на това решение и следователно не са обвързани с него и не го прилагат.

⁴ ОВ С...

⁵ ОВ С...

- (6) В съответствие с Протокола за позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност, Дания не участва в приемането на настоящото решение и следователно не е обвързана с него и не го прилага.

РЕШИ:

Член 1

Споразумението между Европейската общност и Република Черна гора за улесняване на издаването на визи за краткосрочно пребиваване се одобрява с настоящото от името на Общността.

Текстът на споразумението е приложен към настоящото решение.

Член 2

Председателят на Съвета връчва уведомлението съгласно член 14, параграф 1 от споразумението⁶.

Член 3

Комисията, подпомагана от експерти от държавите-членки, представлява Общността в Съвместния комитет от експерти, създаден с член 12 от споразумението.

Член 4

След консултация със специален комитет, определен от Съвета, Комисията приема позицията на Общността в рамките на Съвместния комитет от експерти относно приемането на процедурен правилник на този комитет съгласно член 12, параграф 4 от споразумението.

Член 5

Настоящото решение се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел,

*За Съвета:
Председател*

⁶ Датата на влизане в сила на споразумението ще бъде публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз* [от Генералния секретариат на Съвета].

Приложение

СПОРАЗУМЕНИЕ

между

Европейската общност и Република Черна гора

относно улесняване на издаването на визи

ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ, наричана по-нататък в текста „Общността“;

и

РЕПУБЛИКА ЧЕРНА ГОРА,

наричани по-нататък „страните“;

като взеха предвид европейската перспектива на Република Черна гора, преговорите по Споразумението за стабилизиране и асоцииране (ССА) между Европейската общност и Република Черна гора;

като потвърждават намерението за тясно сътрудничество в рамките на бъдещите структури на ССА за либерализация на визовия режим между Република Черна гора и Европейския съюз в съответствие със заключенията на срещата на върха Европейски съюз - Западни Балкани, състояла се в Солун на 21 юни 2003 г.

в желанието си, като първа конкретна стъпка към безвизов режим на пътуване, да улеснят контактите между народите като важно условие за стабилно развитие на икономическите, хуманитарните, културните, научните и други връзки чрез улесняване на издаването на визи за граждани на Република Черна гора;

като имат предвид, че всички граждани на ЕС са освободени от изискването за визи, когато пътуват до Република Черна гора за период от време, ненадвишаващ 90 дни, или за транзитно преминаване през територията на Република Черна гора;

като приемат, че ако Република Черна гора въведе отново изискването за визи за гражданите на ЕС, същите улеснения, предоставени съгласно настоящото споразумение на гражданите на Република Черна гора, ще се прилагат автоматично, на базата на реципрочност, за гражданите на ЕС;

като приемат, че улесненията за издаване на визи не трябва да водят до незаконна миграция и като отделят специално внимание на сигурността и на реадмисията;

като взеха предвид Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия и Протокола относно интегрирането на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз, приложени към Договора за Европейския съюз и Договора за създаване на Европейската общност, и като потвърждават, че

разпоредбите на настоящото споразумение не се прилагат за Обединеното кралство и Ирландия;

като взеха предвид Протокола относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и Договора за създаване на Европейската общност, и като потвърждават, че разпоредбите на настоящото споразумение не се прилагат за Кралство Дания;

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Член 1 – Цел и приложно поле

1. Целта на настоящото споразумение е да улесни издаването на визи на гражданите на Република Черна гора за планиран престой за срок от не повече от 90 дни в рамките на период от 180 дни.
2. Ако Република Черна гора въведе отново изискването за визи за гражданите на ЕС или за определени категории граждани на ЕС, същите улеснения, предоставени съгласно това споразумение на гражданите на Република Черна гора, ще се прилагат автоматично, на базата на реципрочност, за съответните граждани на ЕС.

Член 2 – Обща клауза

1. Визовите облекчения, предвидени в това споразумение, се прилагат за гражданите на Република Черна гора само дотолкова, доколкото те не са освободени от изискването за визи от законовите и подзаконовите разпоредби на Общността или държавите-членки, настоящото споразумение или други международни споразумения.
2. Гражданското законодателство на Република Черна гора или на държавите-членки, или законодателството на Общността, се прилага по отношение на въпроси, които не са обхванати от разпоредбите на това споразумение, като отказ за издаване на виза, признаване на пътнически документи, доказателство за достатъчни средства за издръжка, отказ за влизане в страната и мерки за експулсиране.

Член 3 - Определения

За целите на настоящото споразумение:

- а) „*Държава-членка*“ означава всяка държава-членка на Европейския съюз, с изключение на Кралство Дания, Република Ирландия и Обединеното кралство;
- б) „*Гражданин на Европейския съюз*“ означава гражданин на държава-членка съгласно посоченото в буква а);

- в) „Гражданин на Република Черна гора“: означава лице, което притежава гражданство на Република Черна гора;
- (г) „Виза“ означава разрешително, издадено от държава-членка, или решение, взето от такава държава, което е необходимо с оглед на:
- влизане за планиран престой в държава-членка или в няколко държави-членки за срок от не повече от 90 дни общо,
 - влизане с цел транзитно преминаване през територията на тази държава-членка или на няколко държави-членки.
- д) „Законно пребиваващо лице“ означава гражданин на Република Черна гора, на когото е разрешено или който има право да остане за повече от 90 дни на територията на държава-членка въз основа на законодателството на Общността или на националното законодателство.

Член 4 – Писмени доказателства относно целта на пътуването

1. За следните категории граждани на Република Черна гора са достатъчни следните документи за обосноваване на целта на пътуване до другата страна:
- а) за членове на официални делегации, които в резултат на официална покана, отправена до Република Черна гора, участват в срещи, консултации, преговори или програми за обмен, както и в мероприятия, провеждани на територията на държавите-членки от междуправителствени организации:
- писмо, издадено от орган на Република Черна гора, потвърждаващо, че кандидатът е член на делегация, която пътува до територията на държавите-членки, за да участва в гореспоменатите мероприятия, придружено от копие на официалната покана;
- б) бизнесмени и представители на бизнес организации:
- писмено искане от домакин – юридическо лице или дружество, организация, или офис или филиал на такова юридическо лице или дружество, държавни или местни власти на държавата-членка или организационни комитети на търговско-промишлени изложения, конференции и симпозиуми, провеждани на териториите на държавите-членки, заверено от Търговската палата, Съюза на работодателите на Република Черна гора или Черногорския бизнес алианс;
- в) шофьори, извършващи международни транспортни услуги на товари и пътници до териториите на държавите-членки с превозни средства, регистрирани в Република Черна гора;
- писмено искане от националната асоциация на превозвачите на Република Черна гора, предвиждащо превоз по международните пътища, в което се посочват целта, продължителността и честотата на пътуванията;

- (г) членове на влаков и локомотивен персонал и персонал на хладилни вагони, пътуващи до териториите на държавите-членки;
- писмено искане от компетентното железопътно дружество на Република Черна гора, посочващо целта, продължителността и честотата на пътуванията;
- д) журналисти:
- удостоверение или друг документ, издаден от професионална организация, доказващ, че въпросното лице е квалифициран журналист, и документ, издаден от неговия/нейния работодател, в който се посочва, че целта на пътуването е осъществяване на журналистическа дейност;
- е) лица, участващи в научни, културни и артистични дейности, включително университетски и други програми за обмен:
- писмено искане от организацията домакин за участие в тези дейности;
- ж) ученици, студенти, докторанти и специализанти и придружаващи ги преподаватели, които предприемат пътувания с цел обучение или образование, включително в рамките на програми за обмен, както и други училищни дейности:
- писмено искане или удостоверение за записване от приемащия университет, академия, колеж или училище, или студентска карта или удостоверение за курсовете, които лицето ще посещава;
- з) участници в международни спортни мероприятия и лица, които ги придружават служебно:
- писмено искане от организацията домакин: компетентни органи, национални спортни федерации и национални олимпийски комитети на държавите-членки;
- и) участници в официални програми за обмен, организирани от побратимени градове:
- писмено искане от административния ръководител/кмет на тези градове;
- й) близки роднини – съпруг(а), деца (включително осиновени), родители (включително настойници), баби и дядовци и внуци – посещаващи граждани на Република Черна гора, които пребивават законно на територията на държавите-членки:
- писмено искане от лицето домакин;

- к) за посещение на военни и граждански гробища:
- официален документ, потвърждаващ съществуването и опазването на гроба, както и семейната или друга родствена връзка между кандидата за виза и покойника.
- л) лица на посещение по медицински причини и необходимите придружаващи лица:
- официален документ от медицинската институция, потвърждаващ необходимостта от медицинска грижа в тази институция и необходимостта от придружител, и доказателство за достатъчни финансови средства за заплащане на лечението;
- м) лица на посещение с цел присъствие на погребални церемонии:
- официален документ, потвърждаващ смъртта, както и семейната или друга родствена връзка между кандидата и покойника.
- н) за представители на организации на гражданското общество, когато предприемат пътуване с цел образователна подготовка, семинари, конференции, включително в рамките на програми за обмен:
- писмено искане, издадено от организацията домакин, потвърждение, че лицето представлява организация на гражданското общество и удостоверение за учредяване на такава организация от съответния регистър, издадено от държавен орган в съответствие с националното законодателство.
- о) упражняващите свободни професии, участващи в международни изложения, конференции, симпозиуми, семинари и други подобни мероприятия, провеждани на територията на държавите-членки:
- писмено искане от организацията домакин, потвърждаващо, че въпросното лице участва в събитието;
- п) съдии, участващи в международни програми за обмен, симпозиуми, семинари и други подобни образователни мероприятия, провеждани на територията на държавите-членки:
- писмено искане от организацията домакин за участие в тези дейности;
- р) за представители на религиозни общности в Република Черна гора:
- писмено искане от религиозна общност, регистрирана в Република Черна гора, посочващо целта, продължителността и честотата на пътуванията;

- с) лица, пътуващи с цел туризъм:
- удостоверение или документ за извършено плащане, издаден от пътническа агенция или туроператор, акредитиран от държава-членка в рамките на местното консулско сътрудничество, потвърждаващ резервацията за организирано пътуване.
2. Писменото искане, посочено в параграф 1 на настоящия член, следва да съдържа следните данни:
- а) за поканеното лице – име и фамилия, дата на раждане, пол, гражданство, номер на документа за самоличност, период и цел на пътуването, брой на влизанията и където е уместно, имената на съпруга(та) и децата, придружаващи поканеното лице;
 - б) за лицето, което отправя поканата – име, фамилия и адрес; или
 - в) за юридическото лице, дружеството или организацията, които отправят поканата – пълно наименование и адрес; и
 - ако искането е издадено от организация – името и длъжността на лицето, което подписва искането,
 - ако лицето, което отправя поканата, е юридическо лице или дружество, офис или филиал на такова юридическо лице или дружество със седалище на територията на държава-членка, регистрационният номер съгласно националното законодателство на съответната държава-членка.
3. За категориите лица, посочени в параграф 1 на настоящия член, всички категории визи се издават по опростената процедура без изискване на друга обосновка, покана или потвърждаване във връзка с целта на пътуването, предвидени от законодателството на държавите-членки.

Член 5 – Издаване на многократни визи

1. Дипломатическите мисии и консулските служби на държавите-членки издават многократни визи със срок на валидност до пет години на следните категории лица:
- а) членове на националното правителство, парламента, на Конституционния и на Върховния съд, председателя на Апелативния съд, председателя на Административния съд, ако те не са освободени от изискването за виза с настоящото споразумение, при изпълнението на служебните им задължения със срок на валидност, ограничен до срока им на работа, ако той е по-кратък от 5 години;

- б) за постоянни членове на официални делегации, които в резултат на официална покана, отправена до Република Черна гора, участват редовно в срещи, консултации, преговори или програми за обмен, както и в мероприятия, провеждани на територията на държавите-членки от междуправителствени организации;
 - в) съпрузи и деца (включително осиновени), които са на възраст под 21 години или са на издръжка, и родители, посещаващи граждани на Република Черна гора, които пребивават законно на територията на държавите-членки, със срок на валидност, ограничен до срока на валидност на разрешителното им за законно пребиваване.
2. Дипломатическите мисии и консулските служби на държавите-членки издават многократни визи със срок на валидност до една година на следните категории лица, при условие че през предходната година са получили поне една виза, използвали са я в съответствие със законите за влизане и престой на посетенията страна и че съществуват основания за искане на многократна виза:
- а) членове на официални делегации, които в резултат на официална покана, отправена до Република Черна гора, участват редовно в срещи, консултации, преговори или програми за обмен, както и в мероприятия, провеждани на територията на държавите-членки от междуправителствени организации;
 - б) бизнесмени и представители на бизнес организации, които пътуват редовно до държавите-членки;
 - в) шофьори, извършващи международни транспортни услуги на товари и пътници до териториите на държавите-членки с превозни средства, регистрирани в Република Черна гора;
 - г) членове на влаков и локомотивен персонал, и на персонал на хладилни вагони на международни влакове, пътуващи до териториите на държавите-членки;
 - д) упражняващите свободни професии, участващи в международни изложения, конференции, симпозиуми, семинари и други подобни мероприятия, които пътуват редовно до държавите-членки;
 - е) лица, участващи в научни, културни и артистични дейности, включително университетски и други програми за обмен, които пътуват редовно до държавите-членки;
 - ж) участници в международни спортни мероприятия и лица, които ги придружават служебно;
 - з) журналисти;
 - и) участници в официални програми за обмен, организирани от побратимени градове;

- й) студенти и докторанти и специализанти, които предприемат редовни пътувания с цел обучение или образование, включително в рамките на програми за обмен;
 - к) лица, които се нуждаят от редовни посещения по медицински причини и необходимите придружаващи лица;
 - л) представители на религиозни общности, регистрирани в Република Черна гора, които пътуват редовно до държавите-членки;
 - м) представители на организации на гражданското общество, когато предприемат редовни пътувания с цел обучение, семинари, конференции, включително в рамките на програми за обмен;
 - н) съдии, участващи в международни програми за обмен, симпозиуми, семинари и други подобни образователни мероприятия, които пътуват редовно до държавите-членки.
3. Дипломатическите мисии и консулските служби на държавите-членки издават многократни визи със срок на валидност минимум 2 години и максимум 5 години на категориите лица, посочени в параграф 2 на настоящия член, при условие, че през предходните две години те са използвали едногодишната многократна виза в съответствие със законите за влизане и престой на посетения държава, и че основанията за искане на многократна виза все още са валидни.
4. Общият срок на престой за лицата, посочени в параграфи от 1 до 3 на настоящия член, не трябва да надвишава 90 дни в рамките на период от 180 дни на територията на държавите-членки.

Член 6 – Такси за обработка на заявленията за визи

1. Таксата за обработка на заявленията за визи на граждани на Република Черна гора е в размер на 35 EUR.
- Горепосочената сума може да бъде преразгледана в съответствие с процедурата, предвидена в член 14, параграф 4.
- Ако Република Черна гора въведе отново изискването за визи за гражданите на ЕС, визовата такса, която ще наложи Република Черна гора, няма да е по-висока от 35 EUR или от уговорената сума, ако таксата бъде преразгледана в съответствие с процедурата, предвидена в член 14, параграф 4.
2. Следните категории лица са освободени от такси за обработка на заявлението за виза:

- а) членове на националното правителство, парламента, на Конституционния и на Върховния съд, председателя на Апелативния съд, председателя на Административния съд и лицата, посочени в член 5, параграф 1, буква а), ако те не са освободени от изискването за виза с настоящото споразумение;
- б) близки роднини – съпруг(а), деца (включително осиновени), родители (включително настойници), баби и дядовци и внуци – посещаващи граждани на Република Черна гора, които пребивават законно на територията на държавите-членки;
- в) членове на официални делегации, които в резултат на официална покана, отправена до Република Черна гора, участват в срещи, консултации, преговори или програми за обмен, както и в мероприятия, провеждани на територията на държавите-членки от междуправителствени организации;
- г) ученици, студенти, докторанти и специализанти и придружаващите ги преподаватели, които предприемат пътувания с цел обучение или образование;
- д) лица с увреждания и лицето, което ги придружава, ако е необходимо;
- е) лица, които са представили документи, доказващи необходимостта от пътуването им по хуманитарни причини, включително с цел получаване на спешна медицинска помощ, и човекът, придружаващ такова лице, или с цел присъствие на погребение на близък роднина, или за посещение на близък роднина, който е сериозно болен;
- ж) участници в международни спортни мероприятия и лица, които ги придружават служебно;
- з) лица, участващи в научни, културни и артистични дейности, включително университетски и други програми за обмен;
- и) участници в официални програми за обмен, организирани от побратимени градове;
- й) журналисти;
- к) пенсионери;
- л) съдии, участващи в международни програми за обмен, симпозиуми, семинари и други подобни образователни мероприятия;
- м) представители на религиозни общности, регистрирани в Република Черна гора;
- н) представители на организации на гражданското общество, пътуващи с цел участие в срещи, семинари, програми за обмен и образователни курсове;

- o) упражняващите свободни професии, участващи в международни изложения, конференции, симпозиуми, семинари и други подобни мероприятия, провеждани на територията на държавите-членки;
- п) шофьори, извършващи международни транспортни услуги на товари и пътници до териториите на държавите-членки с превозни средства, регистрирани в Република Черна гора;
- р) членове на влаков и локомотивен персонал, и на персонал на хладилни вагони на международни влакове, пътуващи до териториите на държавите-членки;
- с) деца на възраст под 6 години.

Член 7 – Продължителност на процедурите за обработка на заявленията за визи

1. Дипломатическите мисии и консулските служби на държавите-членки вземат решение относно искането за издаване на виза в рамките на 10 календарни дни от датата на получаване на заявлението и документите, необходими за издаване на виза.
2. Срокът за вземане на решение относно заявлението за виза може да бъде удължен до 30 календарни дни в отделни случаи, и по-специално, когато е необходимо по-внимателно проучване на заявлението.
3. Срокът за вземане на решение относно заявлението за виза може да бъде съкратен до 3 работни дни или по-малко в спешни случаи.

Член 8 – Заминаване в случай на изгубени или откраднати документи

Граждани на Европейския съюз и на Република Черна гора, които са изгубили своите документи за самоличност или от които тези документи са били откраднати по време на престоя им на територията на Република Черна гора или на държавите-членки, могат да напуснат тази територия въз основа на валидни документи за самоличност, разрешаващи им да пресекат границата, издадени от дипломатическите мисии или консулските служби на държавите-членки или на Република Черна гора, без каквато и да е виза или друго разрешително.

Член 9 – Удължаване на визата при извънредни обстоятелства

Визите на гражданите на Република Черна гора, които нямат възможност да напуснат територията на държавите-членки в срока, посочен в техните визи, в резултат на обстоятелства, представляващи непреодолима сила, се продължават безплатно в съответствие с действащото законодателство на приемащата държава за срока, необходим за тяхното завръщане в страната на постоянното им пребиваване.

Член 10 – Дипломатически паспорти

1. Гражданите на Република Черна гора, които притежават валидни дипломатически паспорти, могат да влизат, излизат и да преминават транзитно през териториите на държавите-членки, без да притежават визи.
2. Лицата, посочени в параграф 1 от настоящия член, могат да остават на териториите на държавите членки за срок не по-дълъг от 90 дни в рамките на период от 180 дни.

Член 11 – Териториална валидност на визите

При спазване на гражданските правила и разпоредби относно гражданската сигурност на държавите-членки и при спазване на правилата на ЕС за издаване на визи с ограничена териториална валидност на гражданите на Република Черна гора е разрешено да пътуват в рамките на територията на държавите-членки на равноправна основа с гражданите на Европейския съюз.

Член 12 – Съвместен комитет за управление на споразумението

1. Страните сформират Съвместен комитет от експерти (наричан по-нататък „Комитета“), съставен от представители на Европейската общност и Република Черна гора. Общността се представлява от Комисията на Европейските общности, подпомагана от експерти от държавите-членки.
2. Комитетът има, по-специално, следните задачи:
 - (а) наблюдение на изпълнението на настоящото споразумение;
 - (б) предлагане на изменения или допълнения към настоящото споразумение;
 - (в) разрешаване на спорове, произтичащи от тълкуването или прилагането на разпоредбите на настоящото споразумение.
3. Комитетът заседава всеки път, когато е необходимо по искане на една от страните и най-малко веднъж годишно.
4. Комитетът приема свой процедурен правилник.

Член 13 – Връзка на това споразумение с двустранни споразумения между държави-членки и Република Черна гора

1. Считано от влизането му в сила, настоящото споразумение има предимство пред разпоредбите на двустранните или многостранни споразумения или спогодби, сключени между отделните държави-членки и Република Черна гора, доколкото разпоредбите на последните споразумения или спогодби обхващат въпроси, които са предмет на настоящото споразумение.

2. Разпоредбите на двустранни споразумения или спогодби между отделни държави-членки и Република Черна гора, подписани преди 1 януари 2007 г., предвиждащи освобождаването на притежателите на служебни паспорти от изискванията за издаване на визи, продължават да се прилагат за срок от 5 години от влизане в сила на настоящото споразумение, без да накърняват правото на съответните държави-членки или на Република Черна гора да денонсират или преустановят тези двустранни споразумения по време на този период от 5 години.

Член 14 – Заключителни клаузи

1. Настоящото споразумение се ратифицира или одобрява от страните в съответствие с техните процедури и влиза в сила на първия ден от втория месец след датата, на която страните се уведомяват една друга относно приключването на споменатите по-горе процедури.
2. Чрез дерогация от параграф 1 на настоящия член настоящото споразумение влиза в сила на датата на влизане в сила на споразумението между Европейската общност и Република Черна гора за реадмисия на лица, ако тази дата е след датата, предвидена в параграф 1 на настоящия член.
3. Настоящото споразумение се сключва за неопределен период от време, освен ако се прекрати в съответствие с параграф 6 на настоящия член.
4. Настоящото споразумение може да бъде изменяно с писменото съгласие на страните. Измененията влизат в сила след като страните са се уведомили една друга за приключването на техните вътрешни процедури, необходими за тази цел.
5. Всяка страна може да преустанови изцяло или отчасти изпълнението на настоящото споразумение по причини, свързани с обществения ред, защитата на гражданската сигурност или защитата на общественото здраве. Другата страна се уведомява за решението за преустановяване не по-късно от 48 часа преди неговото влизане в сила. Страната, преустановила прилагането на настоящото споразумение, информира незабавно другата страна веднага щом причините за това преустановяване престанат да съществуват.
6. Всяка страна може да прекрати настоящото споразумение с писмено уведомление на другата страна. Настоящото споразумение престава да бъде в сила 90 дни след датата на такова уведомление.

Съставено в XXX на XXX г. в два екземпляра на всеки от официалните езици на страните, като текстовете на всеки един от тези езици са еднакво автентични.

За Европейската общност:

За Република Черна гора:

Приложение

ПРОТОКОЛ КЪМ СПОРАЗУМЕНИЕТО ЗА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ, КОИТО НЕ ПРИЛАГАТ ИЗЦЯЛО ДОСТИЖЕНИЯТА НА ПРАВОТО ОТ ШЕНГЕН

Държавите-членки, които са обвързани с достиженията на правото от Шенген, но които все още не издават шенгенски визи в очакване на съответното решение на Съвета във връзка с това, издават национални визи, чиято валидност е ограничена до тяхната собствена територия.

Тези държави-членки могат да признават едностранно шенгенските визи и разрешенията за пребиваване с цел транзитно преминаване през тяхната територия в съответствие с Решение № 895/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г.

Тъй като Решение № 895/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. не се прилага за Румъния и България, Европейската комисия ще предложи подобни разпоредби с цел тези страни да могат да признаят едностранно шенгенските визи и разрешения за пребиваване и други подобни документи, издадени от други държави-членки, които все още не са изцяло интегрирани в Шенгенското пространство, за целите на транзитно преминаване през тяхната територия.

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ, ОТНАСЯЩА СЕ ДО ДАНИЯ

Страните отбелязват, че настоящото споразумение не се прилага към процедурите за издаване на визи от дипломатически мисии и консулски служби на Кралство Дания.

При такива обстоятелства е желателно властите на Дания и Република Черна гора да сключат без забавяне двустранно споразумение за улесняване на издаването на визи за краткосрочно пребиваване при условия, сходни с тези на споразумението между Европейската общност и Република Черна гора.

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ, ОТНАСЯЩА СЕ ДО ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО И ИРЛАНДИЯ

Страните отбелязват, че настоящото споразумение не се прилага към процедурите за издаване на визи от дипломатически мисии и консулски служби на Обединеното кралство и Ирландия.

При такива обстоятелства е желателно властите на Обединеното кралство, Ирландия и Република Черна гора да сключат двустранни споразумения за улесняване на издаването на визи.

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ, ОТНАСЯЩА СЕ ДО ИСЛАНДИЯ И НОРВЕГИЯ

Страните вземат предвид тясното сътрудничество между Европейската общност и Норвегия и Исландия, и по-специално по силата на споразумението от 18 май 1999 г. относно присъединяването на тези страни към процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген.

При такива обстоятелства е желателно властите на Норвегия, Исландия и Република Черна гора да сключат без забавяне двустранни споразумения за улесняване на издаването на визи за краткосрочно пребиваване при условия, сходни с тези на споразумението между Европейската общност и Република Черна гора.

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ, ОТНАСЯЩА СЕ ДО КОНФЕДЕРАЦИЯ ШВЕЙЦАРИЯ И ЛИХТЕНЩАЙН (ако е необходима)

Ако споразумението между ЕС, ЕО и Конфедерация Швейцария относно присъединяването на Конфедерация Швейцария към процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген и протоколите към настоящото споразумение, отнасящи се до Лихтенщайн, са влезли в сила до момента на приключване на преговорите с Република Черна гора, ще бъде съставена подобна декларация по отношение на Швейцария и Лихтенщайн.

ДЕКЛАРАЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ИЗДАВАНЕ НА ВИЗИ, ОТНАСЯЩИ СЕ ДО ПРИТЕЖАТЕЛИТЕ НА СЛУЖЕБНИ ПАСПОРТИ

Тъй като освобождаването на притежателите на служебни паспорти от изискванията за издаване на визи, предвидени в двустранните споразумения или спогодби между отделните държави-членки и Република Черна гора, подписани преди 1 януари 2007 г., ще продължават да се прилагат само за срок от 5 години от влизане в сила на настоящото споразумение, без да се накърнява правото на съответните държави-членки или на Република Черна гора да денонсират или преустановят тези двустранни споразумения по време на този срок от 5 години, Европейската общност ще преоцени положението на притежателите на служебни паспорти най-късно 4 години след влизане в сила на настоящото споразумение, с оглед на възможно изменение на споразумението с тази цел в съответствие с процедурата, предвидена в член 14, параграф 4.

ДЕКЛАРАЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА ДОСТЪП НА КАНДИДАТИТЕ ЗА ВИЗИ И ХАРМОНИЗИРАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА ОТНОСНО ПРОЦЕДУРИТЕ ЗА ИЗДАВАНЕ НА ВИЗИ ЗА КРАТКОСРОЧНО ПРЕБИВАВАНЕ И ДОКУМЕНТИТЕ, КОИТО ТРЯБВА ДА БЪДАТ ПРЕДСТАВЕНИ ПРИ КАНДИДАТСТВАНЕ ЗА ВИЗИ ЗА КРАТКОСРОЧНО ПРЕБИВАВАНЕ

Като отчита колко е важна прозрачността за кандидатите за визи, Европейската общност напомня, че законодателното предложение за преработка на Общите указания за работа на консулските служби относно визите за дипломатически мисии и консулски служби бе приет на 19 юли 2006 г. от Европейската комисия и разглежда въпроса за условията на достъп на кандидатите за визи до дипломатическите мисии и консулските служби на държавите-членки.

Във връзка с информацията, която трябва да бъде предоставена на кандидатите за визи, Европейската общност счита, че е необходимо да се вземат подходящи мерки:

- В най-общ план, да се изготви основна информация за кандидатите относно процедурите и условията за кандидатстване за визи и за тяхната валидност.
- Европейската общност ще изготви списък с минимални изисквания, за да гарантира, че на кандидатите от Република Черна гора е предоставена съгласувана и уеднаквена основна информация и от тях се изисква да предоставят по принцип същите съпътстващи документи.

Горепосочената информация, включваща списъка с акредитирани пътнически агенции и туроператори в рамките на местното консулско сътрудничество, трябва да бъде широко разпространена (на информационните табла на консулствата, във вид на брошури, чрез уебсайтове и др.).

Дипломатическите мисии и консулските служби на държавите-членки предоставят информация относно съществуващите възможности съгласно достиженията на правото от Шенген за улесняване на издаването на визи за краткосрочно пребиваване за всеки отделен случай.

ДЕКЛАРАЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ОТНОСНО ОБЛЕКЧЕНИЯТА ЗА ЧЛЕНОВЕ НА СЕМЕЙСТВОТА И ДОБРОСЪВЕСТНИ КАНДИДАТИ

Европейската общност отбелязва предложението на Република Черна гора да се даде по-широко определение на понятието „членове на семейството“, които се ползват от визови облекчения, както и значението, което Република Черна гора придава на опростяване на придвижването на тази категория лица.

С цел да улесни мобилността на увеличен брой лица, които имат семейни връзки (особено сестри и братя и техните деца) с граждани на Черна гора, които пребивават законно на територията на държавите-членки, Европейската общност приканва консулските служби на държавите-членки да се възползват в пълна степен от съществуващите възможности в достиженията на правото на Общността за улесняване на издаването на визи на тази категория лица, включително по-специално, опростяването на документните доказателства, изисквани от кандидатите, освобождаването от такси за обработка, и където е уместно, издаването на многократни входни визи.

Освен това Европейската общност приканва също така консулските служби на държавите-членки да се възползват в пълна степен от тези възможности за улесняване на издаването на визи за добросъвестни кандидати.

ДЕКЛАРАЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ОТНОСНО МОРЯЦИТЕ

В съответствие с международни споразумения относно мобилността на членовете на екипажи на граждански кораби Европейската общност приканва консулските служби на държавите-членки да се възползват в пълна степен от съществуващите в достиженията на правото на ЕО възможности за улесняване на издаването на транзитни визи за моряци от Черна гора. Това включва, по-специално, опростяване на документните доказателства, изисквани от кандидатите, и издаване на многократни транзитни визи.
